

Infomöte Parallella förskrivningar

2022-04-06

A decorative graphic in the bottom-left corner consisting of several thick, curved purple lines that overlap and create a sense of movement and depth.

2022-04-06

Version 1.0

Syfte och mål med detta möte

- Information och genomgång av funktionen parallella förskrivningar i en förskrivningskedja.
- Fokus kommer att vara på nyttan med funktionen samt hur lösningen är tänkt att implementeras och dess påverkan på befintlig funktionalitet.
- Deltagare kommer ges möjlighet att ge feedback och ställa frågor.

Agenda

- Bakgrund och intro
- Förskrivningskedjor och parallella förskrivningar
- Skapa parallell förskrivning
- Hantera parallella förskrivningar
- Krav på anslutande system
  - FHIR-anslutna system
  - Transformatoranslutna system
- Planer framåt och summering

Bakgrund och intro

Vidareutveckling - NLL

- Projektet omfattar följande funktioner:
  - Parallella förskrivningar i en förskrivningskedja
  - Doseringsanvisning
  - Registrerade samtycken
  - Difftjänst

Övergripande leveransplan 2022

21.2 (20/4)	21.3 (8/6)	21.4 (7/12)
Buggrättningar transformator	Buggrättningar transformator och FHIR	Buggrättningar transformator och FHIR
FHIR produktionssätts	Registrerat samtycke individ FHIR	Doseringsanvisning FHIR
		Parallella förskrivningar FHIR

Ytterligare leveranser från projektet

- Registrerat samtycken fas 2 – leveransplan inte fastställd
- Difftjänst – leveransplan inte fastställd

Samverkansytor för Vidareutveckling - NLL

- Referensgrupp för doseringsanvisning
- Registrerade samtycken i Nationella läkemedelslistan
- Parallella förskrivningar i Nationella läkemedelslistan

Parallella förskrivningar tidplan

Enligt ordinarie releaseprocess ingår i release 21.4 (7/12):

- 2022-11-16 – Levereras till externa testmiljöer
  - Handbok uppdateras
- 2022-12-07 – Driftsättning

Därutöver:

- Preliminärt 1/9 – Preliminär version installeras i extern testmiljö EXT18
  - Möjlighet att testa ny funktionalitet
- Presentationskrav i dokumentation klara i handboken, gäller från 21.2
- Samverkansytan kommer uppdateras kontinuerligt

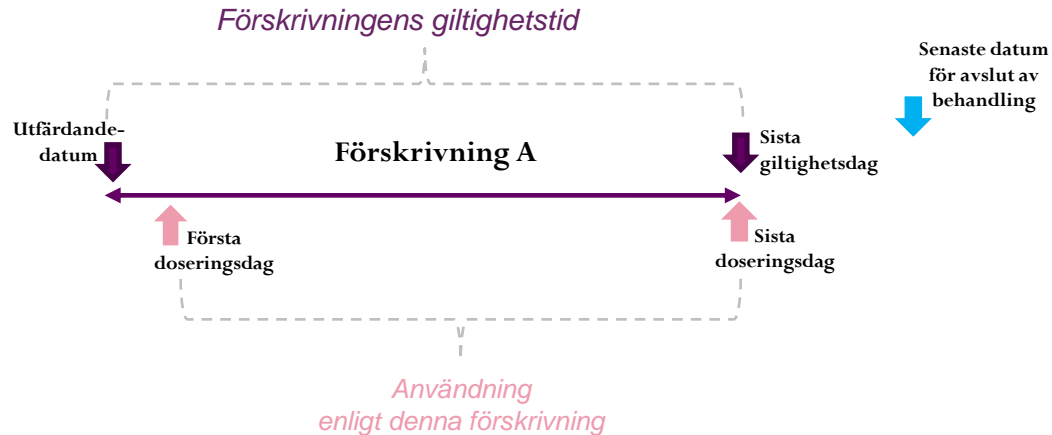
Förskrivningskedjor och parallella förskrivningar

Viktiga datum på en förskrivning

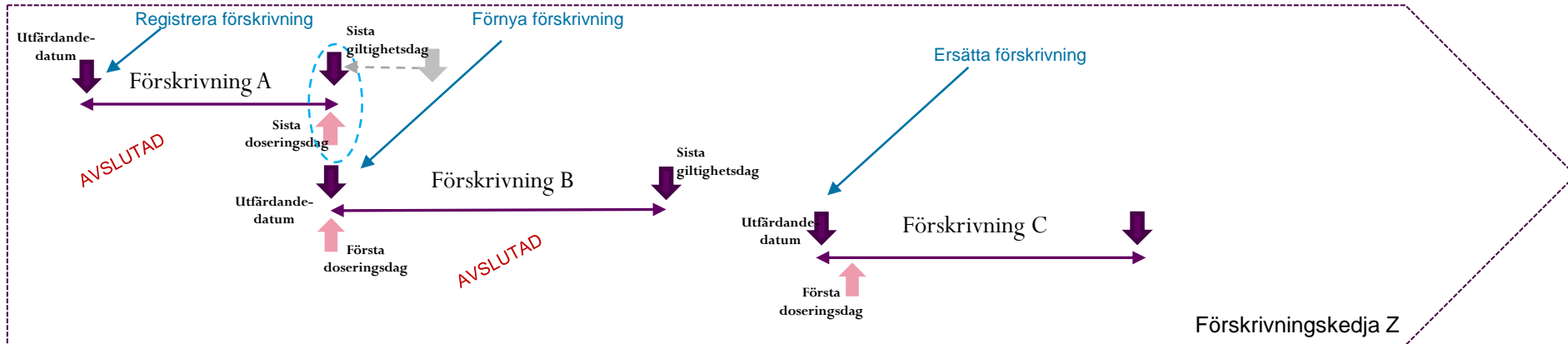
Enskild läkemedelsbehandling

Start av
behandling ej i
NLL

Förskrivningskedjor – dagens funktionalitet

- En förskrivningskedja bildas genom att en ny förskrivning som skapas refererar till en tidigare förskrivning.
- Det kan ske när en användare väljer att förnya eller ersätta en förskrivning. Då avslutas samtidigt den tidigare förskrivningen och bara en förskrivning i taget är expedierbar.
- Alla förskrivningar i en kedja måste avse samma läkemedel (7-ställig ATC kod).

Nyttan med förskrivningskedjor

Att en ny förskrivning registreras i en befintlig förskrivningskedja ökar patientsäkerheten genom att förskrivningar som avser samma enskilda läkemedelsbehandling hålls ihop.

- Inaktuella förskrivningar ”rensas bort” automatiskt och risken för dubbelförskrivning och att fel förskrivning expedieras på apotek minskar.
- Skapar en historik över läkemedelsanvändningen.

Behov av parallella förskrivningar

I en pågående behandling finns ibland behov av att utfärda ytterligare en förskrivning utan att tidigare förskrivning samtidigt avslutas momentant.

- Förskrivningen avser en framtida förändring och behöver utfärdas i förväg för att expediering ska kunna ske och patienten få tillgång till sitt läkemedel i god tid innan första doseringsdag infaller.
- Behovet finns för alla patienter men är nödvändig funktionalitet för dospatienter.
- Används exempelvis vid övergång mellan helförpackning och dosdispenserad förskrivning, eller vid byte av dosering eller styrka.
- Användningen är fortfarande sekventiell, men expedierbarheten kan vara parallell

Parallella förskrivningar

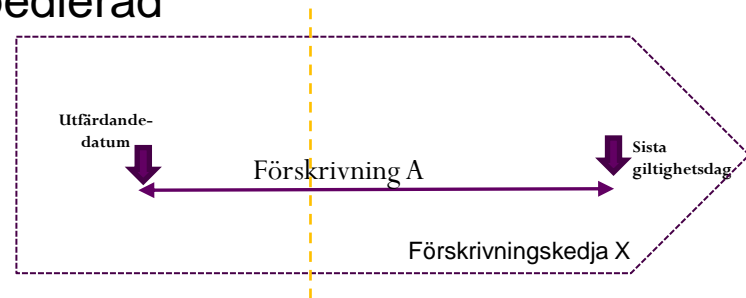
- Innebär att det finns två (och endast två) förskrivningar i samma förskrivningskedja som är expedierbara samtidigt. Användningen får inte glappa eller överlappa.
- Båda förskrivningarna har status Aktiv, Parkerad eller Slutexpedierad (statusar som är eller kan bli expedierbara).
- Förskrivning av samma läkemedel (7-ställig ATC kod).
- Parallelsituationen existerar endast från att den nya, framtida, förskrivningen skapas fram till att den tidigare förskrivningen avslutas.
- Särskilda regler införs för att skapa parallella, och för att visa och hantera förskrivningar när de är parallella.

Skapa parallell förskrivning

Skapa parallell förskrivning - förutsättning

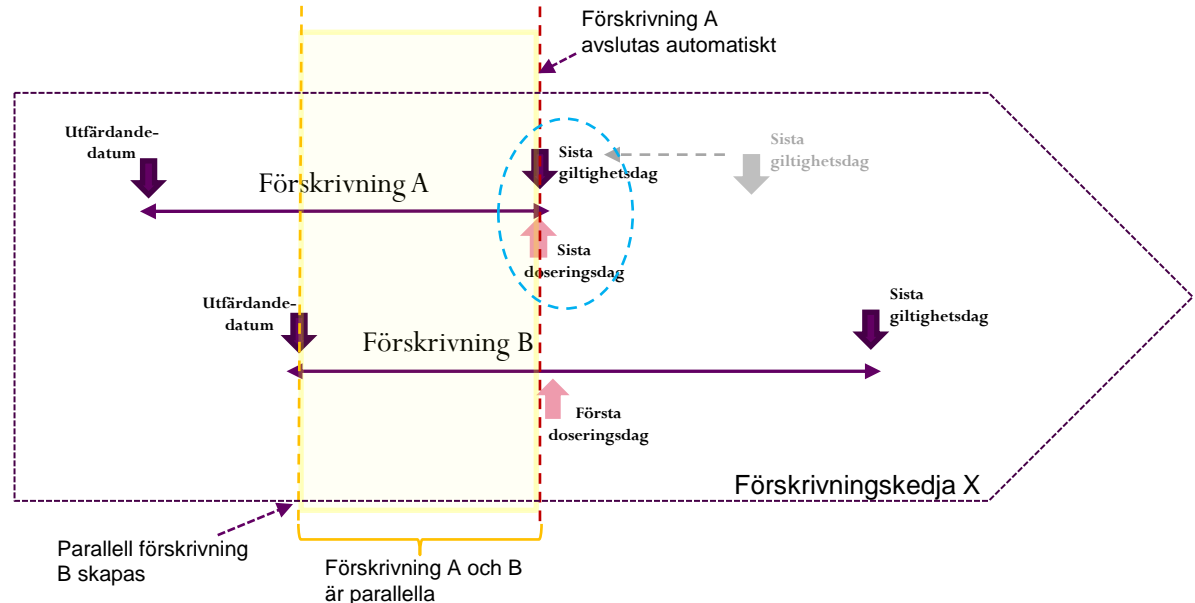
- Tillåtet för vård och dosapotek men inte för övriga apotek
- Händelsen Registrera förskrivning används.
- En ny förskrivning (B) anges och pekar ut en tidigare förskrivning (A).
- En första doseringsdag måste anges för ny förskrivning (B)

- Tidigare förskrivning (A) måste:
  - Ha status Aktiv, Parkerad eller Slutexpedierad
  - Ha aktuellt format elektroniskt
  - Avse läkemedel

Skapa parallell förskrivning - resultat

- Ny förskrivning (B) skapas och får status Aktiv och är expedierbar.
- Tidigare förskrivning (A) får automatiskt en sista doseringsdag som sätts till dagen innan den nya förskrivningens (B) första doseringsdag, även sista giltighetsdag anpassas.
- Status på A är oförändrad.

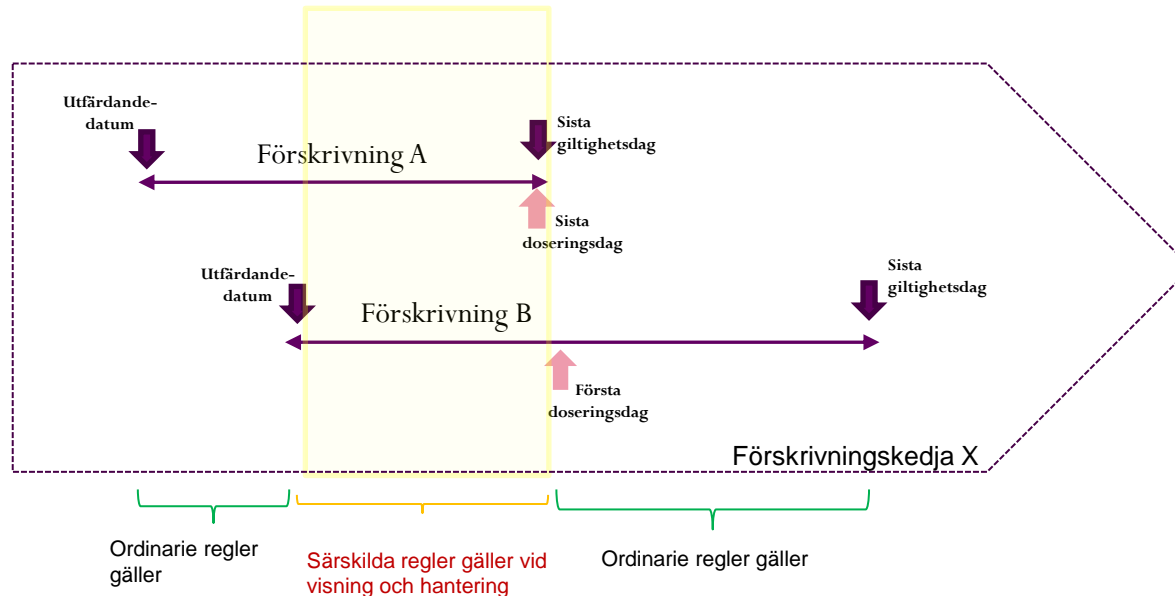

Hantera parallella förskrivningar

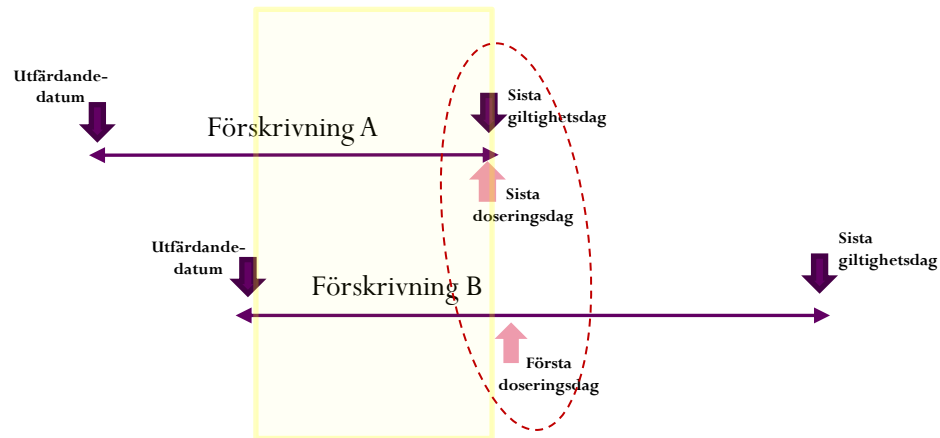
När räknas en förskrivning som parallell?

- Parallelsituationen existerar **endast** från att den nya framtida förskrivningen skapas fram till att den tidigare förskrivningen avslutas.
- Särskilda regler gäller vid hantering av en parallell förskrivning.

Uppdatera förskrivning

- De parallella förskrivningarna uppdateras var för sig, men datum kopplat till övergången i användning mellan förskrivningarna får inte förändras.

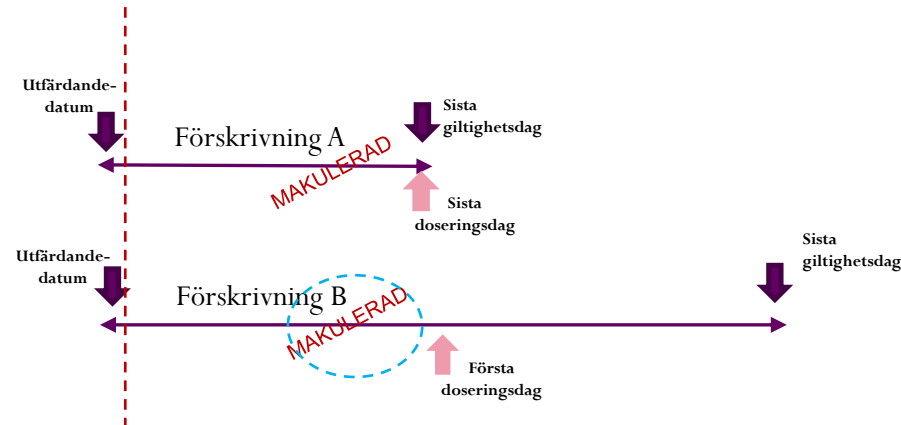

Makulera förskrivning

- Förskrivning A måste anges i anropet för Makulera förskrivning.
- Makulering tillåts endast om båda parallellerna saknar uttag. I annat fall ska Avsluta förskrivning användas.

Resultat:

- Båda förskrivningarna makuleras och är inte längre parallella.
- Inga datum ändras.

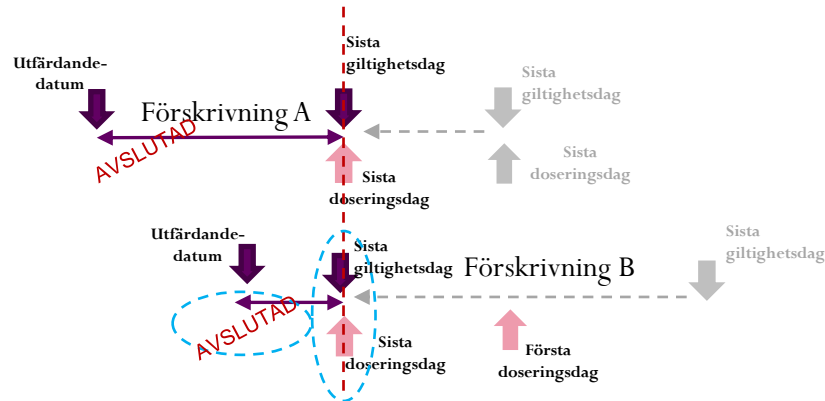

Avsluta förskrivning

- Förskrivning A måste anges i anropet för Avsluta förskrivning.
- Dosering måste alltid avslutas (sista doseringsdag) men även behandlingen kan avslutas (senaste datum för avslut av behandling).

Resultat:

- Båda förskrivningarna avslutas och är inte längre parallella.
- Förskrivning B får automatiskt samma datum för avslut som angivits för A.

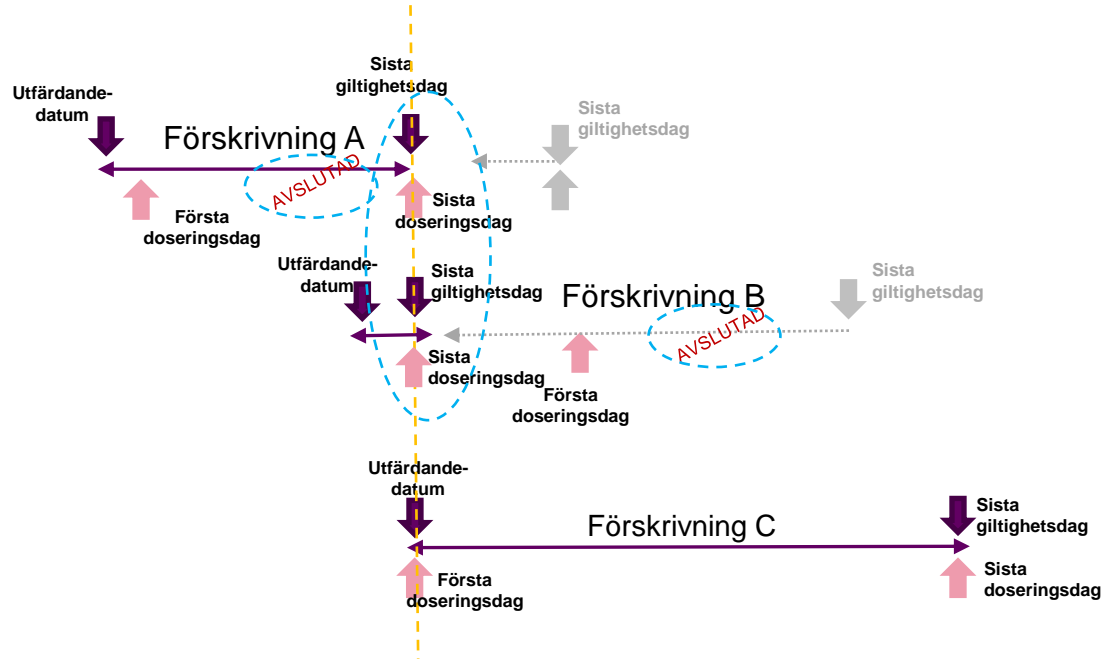
Ersätta förskrivning

- Tillåtet för vård och dosapotek men inte för övriga apotek
- En ny förskrivning (C) anges och måste då peka ut den första parallellen (A) som sin tidigare förskrivning.

Resultat:

- Ny förskrivning (C) skapas, får status Aktiv och är expedierbar
- Båda parallella förskrivningar ersätts och avslutas därmed momentant.

Vid behov av en framtida ändring efter Förskrivning C kan därefter en ny parallell förskrivning registreras.

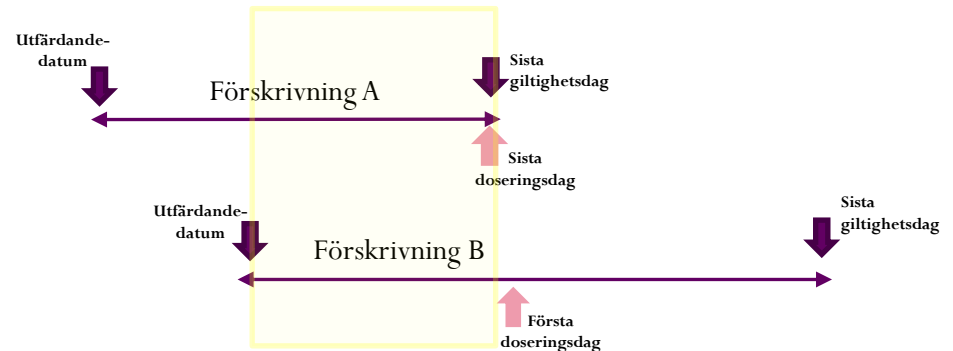
Funktioner som inte är möjliga för paralleller

Förnya förskrivning

Det är inte rimligt att förnya en förskrivning som ska ersättas av något annat eller att förnya något som ännu inte trätt i kraft.

Skriv ut förskrivning (omvandla till pappersrecept)

En förskrivning som är parallell kan inte omvandlas till pappersrecept. Om behov finns under denna period behöver nytt recept förskrivas direkt på papper.

Funktioner som inte påverkas

Parkera och Aktivera förskrivning

En förskrivning som är parallell parkeras och aktiveras enligt ordinarie regelverk.

Krav på anslutande system

System som ansluter *innan* 21.4 (bild 1 av 2)

Dessa system kan inte **skapa** parallella förskrivningar men kommer ändå att behöva kunna **visa** och **hantera** parallella förskrivningar som system anslutna efter 21.4 skapar (tidigast dec 2022).

Visa parallell förskrivning

- Presentationskraven för hur parallella förskrivningar ska visas gäller redan från 21.2 och finns i respektive tillämpningsanvisning. Testdata kommer att tillgängliggöras.
- Grunden är att systemet ska uppmärksamma användaren på att förskrivningar hör ihop för att utifrån detta kunna göra korrekta bedömningar.

System som ansluter *innan* 21.4 (bild 2 av 2)

Hantera parallell förskrivning

- De regler som finns vid **hantering**, som ersätta, uppdatera och så vidare gäller även de system som själva inte kan **skapa** parallella förskrivningar.
- Anslutande system behöver inte göra några förändringar för att nya regler skall slå till vid hantering av parallell förskrivning, men systemet kan förberedas för att hjälpa användaren att göra rätt från början.

Presentationskrav (gäller från 21.2)

- **Apotek:** Användarna ska uppmärksammas på att förskrivningarna hör ihop och när övergången mellan dem ska ske. Användaren måste också bli informerad om hur den andra förskrivningen (B) påverkas vid ersätta, avsluta och makulera.
- **Vård:** Det ska framgå i översikts- och detaljvyer att förskrivningarna hör ihop och de får inte separeras vid exempelvis en annan sortering av listan. Användaren måste också bli informerad om hur den andra förskrivningen (B) påverkas vid ersätta, avsluta och makulera.
- **e-handel:** För de som väljer att visa förskrivningshistorik gäller att det ska framgå att förskrivningarna hör ihop och de får inte separeras.

Fullständiga krav finns i Tillämpningsanvisningar för Hämta förskrivning (TA 14, 15 och 01).

Exempelvy

Aktuella förskrivningar (6 st)

Läkemedelsförskrivningar med kvarvarande uttag eller giltighetstid.

+ Skapa förskrivning
⚙ Hantera kolumner

Läkemedel :	Styrka	Form :	Doseringsanvisning	Uttag kvar	Första doseringsdag :	Sista doseringsdag :	
Trombyl	75 mg	Tablett	1 tablett kl 08 dagligen		2021-12-18		⋮
Alvedon	500 mg	Tablett	2 tabletter, max 4 gånger dag	2 av 3	2021-10-04		⋮
Escitalopram	5 mg	Tablett	1 tablett kl 19 dagligen, sväljes	2 av 4	2021-06-23	2022-03-20 ↔	⋮
↳ Escitalopram	10 mg	Tablett	1 tablett kl 19 dagligen, sväljes	4 av 4	2022-03-21 ↔		⋮
Levaxin	75 µg	Tablett	1 tablett varannan dag kl 08		2021-09-12		⋮

Historiska förskrivningar (5 st)

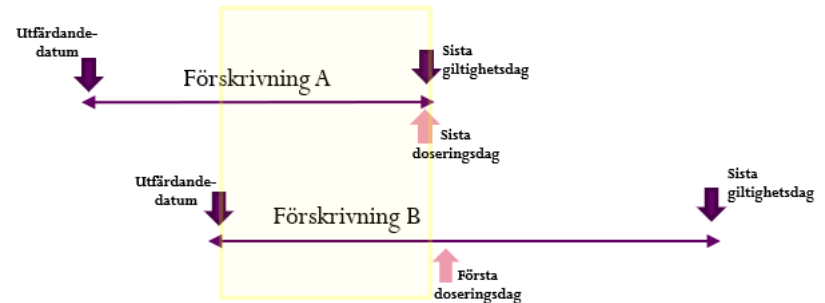
Avslutade eller utgångna läkemedelsförskrivningar de senaste 5 åren.

⚙ Hantera kolumner

Läkemedel :	Styrka	Form :	Doseringsanvisning	Uttag kvar	Första doseringsdag :	Sista doseringsdag :	
Flutide Evohaler	125 µg/dos	Tablett	2 inhalationer morgon och kväll	0 av 1	2021-08-01		⋮
Doxyferm	100 mg	Tablett	2 tabletter, sväljes	1 av 3	2020-01-10		⋮

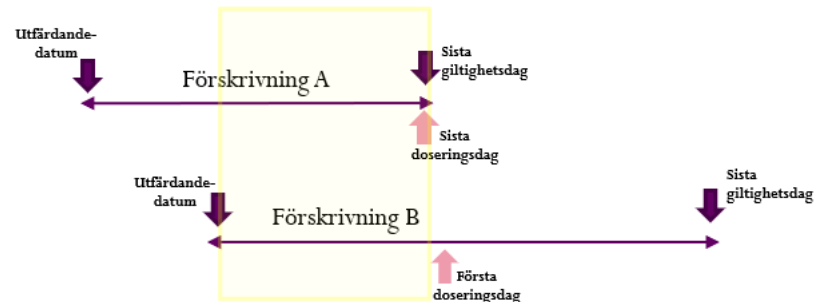
Exempelsituationer Vård

- Det finns en framtida ändring av behandlingen.
- Justering av behandlingen bör göras utifrån de befintliga förskrivningarna, det vill säga inom kedjan.

Exempelsituationer Apotek

- Om patienten vill hämta ut förskrivning A 2 dagar innan övergången till B, är det lämpligt att expediera en 100 pack av A?
- Om patienten vill hämta ut B men inte hämtat ut A, vad är lämpligt att expediera?

Krav på system som ansluter från och med 21.4 (bild 1 av 2)

Skapa parallell förskrivning

- Obligatoriskt för de vårdssystem som har funktionalitet för att skapa och hantera förskrivningar
- Obligatoriskt för dosapotek men inte tillåtet för övriga apotekssystem

Krav på system som ansluter från och med 21.4 (bild 2 av 2)

Visa parallell förskrivning

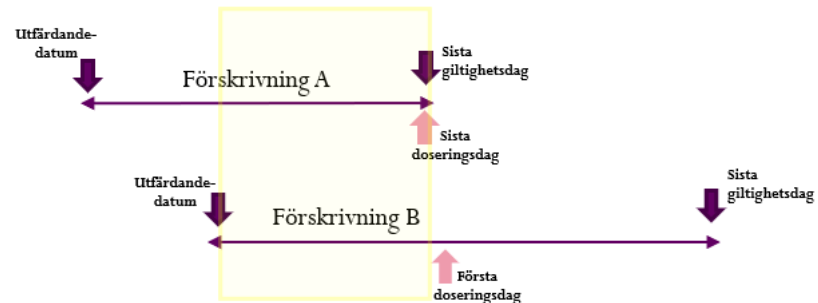
- Presentationskraven är obligatoriska för samtliga system och är gemensamma oavsett när systemet anslutit till Nationella läkemedelslistan.

Hantera parallell förskrivning

- Obligatoriskt för alla system som har funktionalitet för att skapa och hantera förskrivningar. Samma regelverk gäller alla system anslutna till Nationella läkemedelslistan oavsett när de anslöt.
- Ex. Förnya är inte tillåtet oavsett när systemet blev godkänt, förskrivning B kommer att avslutas när anrop om avslut av A inkommer

Transformatoranslutna system

- När förskrivning A avslutas (sätt ut) eller makuleras sker inte ett automatiskt avslut av förskrivning B eftersom användaren kanske inte kan se den förskrivningen.
- Nya regler där ett fel kan returneras:
  - Avsluta och Makulera måste ske i rätt ordning, parallell A måste avslutas först.
  - Uppdatera (korrigera) följer regler för uppdatering av datum enligt tidigare bild.
  - Förnya och skriva ut förskrivning är inte tillåtet.
- Ersätta finns inte i transformator tjänsterna

Planer framåt och summering

Länkar till relaterade dokument

- [TA 01 Hämta förskrivningar och uthämtade läkemedel – privat](#)
- [TA 14 Hämta förskrivningar och uttag - apotek](#)
- [TA 15 Hämta förskrivningar och uttag - vård](#)
- [Historik i Nationella läkemedelslistan](#)
- [Datum i Nationella läkemedelslistan](#)
- [Parallella förskrivningar- samverkansytan](#)

Parallella förskrivningar tidplan

Enligt ordinarie releaseprocess ingår i release 21.4 (7/12):

- 2022-11-16 – Levereras till externa testmiljöer
  - Handbok uppdateras
- 2022-12-07 – Driftsättning

Därutöver:

- Preliminärt 1/9 – Preliminär version installeras i Externtestmiljö EXT18
  - Möjlighet att testa ny funktionalitet
- Presentationskrav i dokumentation från 21.2 i handbok
- Samverkansytan kommer uppdateras kontinuerligt
  - Presentationen från dagens möte
  - Mer detaljerad information runt transformatoranslutna system
  - Förhandsutgåvor av externa krav och informationsdokument

Samverkansytor för Vidareutveckling - NLL

- Parallella förskrivningar i Nationella läkemedelslistan
- Doseringsanvisning i Nationella läkemedelslistan
- Registrerade samtycken i Nationella läkemedelslistan
- Frågor mejlas till servicedesk@ehalsomyndigheten.se
Märk gärna frågan med "Parallella förskrivningar"

Tack